

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【郡群布農語】 高中學生組 編號 4 號

Mapudahu

Imita Bunun lus-an mapudahu hai isian mas-an buan sausian mas-anhantasa buan. kikilim amin a tastulumahlumah mas nakahumaan minang mas maduh. aiza imita dailaz asa tu kapimaupaun mais kitngap kahuma. maupacin kilim nakahuman tu dailaz, maza masailang nakahuman tu bunun mais sadu ivut sinmas aluaz hai, ni sai-ia tu dalah mahtu kahuman, taulushuan mas ivut sinmas aluaz tu dalah hai ni amin mahtu kahuman.

Aupa latuza Bunun tu, sanbiskav tu ivut hai sintupa tu mabiskav is-uka, anatupa tu supah daingaz maduh haitu napavaian tastu lumah mas haising. Maupacia amin aluaz, sai-ia hai nakaupa hanian kusia lumah tu patcilasan mindangaz maun at, napavaian tastu lumah mas cilas.

Cismaupacia, isia kikilim mas nakahuman mais sadu ivut sinmas aluaz hai, sintupa tu nani masial tu hanitu tauhumis mas nakahuman tu dalahcin. Mais ni tu maupacia hai, namadauzung iskaupakaupa. Madadaingaz hai isia bahlu tu nakahuman tu kansisila, mastabal mas sathasan sadu tu lukis, manghal tu sain hai imita painsanancin bahlu tu nakahuman. Mapishai-iap duma siduh tu aizain taini dalahcin, masamu katmang kusaincia kahuma.

Sihailaz mas nakahuman hai maupacia tu, maza saidip masailang tu bunun hai, asa tu mapishai-iap mas kinilim naicia tu nakahuman, at mastatala tainisahan tu nalakua mahtu kitngab kahuma. Mais tupa is-amaminan tu ni sain tu taisah masial hai, ni tu mahtu katmang kaudip kahuma. Mais masial taisah hai, mahtuin madas tastu lumah kahuma mas adip tu dalahcia. Aupa latuza bunun tu dihanin hai, mapakasia taisah mapisambut tahu mas bunun. Pahasia masial tu taisah hai sintupa tu naminsia, makuang tu taisah hai sintupa tu ni tu naminsia.

Mais masial taisah, kutunin hai macingmut lansanan lus-an mas minduduaz tandusa ashailian, madas davus, babu tu huspil, utan mas ispalusapuz, kusia nakabahluan kahumacia. Kangaus masivat tu ikit, at malusapuz matunu utan, husul mais mututusbut maiaupa sia dihanin hai, sintupa tu masial, at macistub tu tasa siahi, luhusan mas babu tu huspil, sintupa tu mahtuang maduh maszang huspil tu mahulpiah matangsi taldaing. Masumsum tu mahtuang isaincin sial hanitu mindangaz sinsusuaz, mapusbai namatushung sinsusuaz tu kuang hanitu. Mais tailciunin, mapalsasanusin tu naminang maduh.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【郡群布農語】高中學生組 編號 4 號

開墾祭

布農族於 10 至 11 月舉行開墾祭，開墾期每家都要尋找小米耕地。探勘者若遇見蛇和老鼠，此地與牠們離開的方向就不能開墾。

選定耕地會在具代表性的樹幹上做記號，向其他家族表示已有所屬。探勘者回來後需等夢兆決定何時開墾，「夢」是天神與人溝通的方式，「凶夢」、「吉夢」代表事情成功或失敗。

若獲吉夢，主祭者和成年男子帶佩刀、盛酒葫蘆、山豬毛、地瓜及點火器，前往新耕地，在空地上起火烤地瓜，煙直上青天，表示大

吉，然後用藤類將山豬毛綁於樹枝，象徵小米能像山豬毛般粗壯、筆直。在樹枝周圍撒酒作祭，希望「善靈」有所幫助，驅離「惡靈」。

三天後至新墾地開墾，將樹木、雜草砍除，當晚設宴請客。砍除的草木需曝曬十天再燒，成灰後，挖除樹根、草根及挖鬆泥土，第一次鋤動泥土要先祝禱，耕地整理後，即等待播種小米。